

Datum

9 oktober 2026

Kenmerk

BBPZ/LS/RBos/26-095

Aan

Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. de vaste Kamercommissie VWS, cc VRO

Onderwerp

Begrotingsbehandeling Volksgezondheid, Welzijn en Sport 2027

Geachte Kamerleden,

Woningcorporaties zorgen voor betaalbare woningen en investeren in buurten waar mensen prettig en veilig kunnen wonen. Dat vraagt steeds vaker om meer dan een woning alleen. De kwaliteit van wonen wordt mede bepaald door de beschikbaarheid van zorg, begeleiding, welzijn, ontmoeting en een sterke sociale basis in de wijk. Wanneer die randvoorwaarden ontbreken, staan niet alleen bewoners, maar ook buurten onder druk. Voor de behandeling van de begroting van VWS vragen wij daarom uw aandacht voor drie samenhangende punten.

1. Investeer in de veerkracht van wijken

In veel buurten met veel corporatiewoningen staat de draagkracht onder druk. Een toenemende concentratie van kwetsbare bewoners vraagt om structurele inzet van gemeenten, zorg- en welzijnspartijen naast de inzet van corporaties. Investeer daarom niet alleen in individuele zorg, maar ook in sterke lokale teams, buurtorganisaties, sociaal werk en gemeenschapsvorming. Op deze manier investeren leidt tot verbetering gezondheid, meer levensgeluk en lagere zorgkosten. Maak deze inzet langjarig beschikbaar, ook buiten de huidige focusgebieden.

En maak structureel (dus langjarig) budget vrij voor preventie en gemeenschapsvorming in kwetsbare wijken, zodat problemen eerder worden voorkomen en zorgvragen niet verder oplopen. Als het Rijk via de Wet Versterking regie volkshuisvesting de gemeenten afspraken laat maken over de verdeling en huisvesting van aandachtsgroepen, zorg dan ook dat wederkerige afspraken over begeleiding, zorg en welzijn hier onderdeel van zijn. Alleen zo blijven wijken leefbaar en veerkrachtig.

Koppel huisvesting van aandachtsgroepen aan begeleiding

Corporaties leveren woningen voor mensen die uitstromen uit de maatschappelijke opvang, beschermd wonen, ggz en forensische zorg. In de praktijk ontbreekt passende begeleiding echter nog te vaak, is deze tijdelijk of valt zij weg. Dat raakt de nieuwe huurder, omwonenden en de leefbaarheid van de buurt. En steeds vaker de veiligheid van betrokken professionals en omwonenden. Dat kan niet zo doorgaan.

Maak daarom van tijdige, passende en meerjarige begeleiding een harde wederkerige afspraak bij huisvesting en borg de financiering daarvan. Een woning is een noodzakelijke basis, maar zonder ondersteuning is zelfstandig wonen niet voor iedereen houdbaar. Verbind de huisvesting van aandachtsgroepen nadrukkelijk aan de beschikbaarheid van passende begeleiding en ondersteuning, zodat wonen en zorg in de praktijk daadwerkelijk hand in hand gaan.

Zorg voor geschikte woonvormen

Niet iedereen kan zelfstandig wonen in een reguliere woning. Voor een deel van de aandachtsgroepen zijn passende tussenvormen, geclusterde woonvormen of intensieve woonzorgvoorzieningen noodzakelijk. De behoefte hieraan groeit, terwijl het aanbod achterblijft. De realisatie van deze woonvormen vraagt meer dan alleen huisvesting: ook zorgcapaciteit, begeleiding, passende financiering, locaties en langdurige samenwerking zijn randvoorwaardelijk voor succes. Die komen niet vanzelf tot stand. Daarom is een gezamenlijke doorbraak nodig van Rijk, gemeenten, zorgpartijen en corporaties, zodat voor iedere bewoner een passende woonplek beschikbaar is en mensen niet tussen wal en schip vallen.

2. Voorkom escalatie bij onbegrepen gedrag

Problemen rond onbegrepen gedrag worden vaak als eerste zichtbaar in woonwijken. Corporaties zien dat mensen zelfstandig wonen terwijl passende zorg ontbreekt en signalen onvoldoende worden opgevolgd. Dat leidt helaas te vaak tot overlast, onveiligheid en herhaalde crisissituaties, waardoor de leefbaarheid in de wijk verslechtert. Als dit niet verbetert, kunnen corporaties deze mensen straks niet meer huisvesten. Zorg daarom voor langdurig op- en afschaalbare begeleiding, bemoeizorg en structurele samenwerking tussen zorg, gemeenten, veiligheidspartners en corporaties. Maak ook noodzakelijke en zorgvuldige gegevensdeling mogelijk, zodat professionals eerder kunnen handelen. Investeer daarnaast in meer crisis- en time-outvoorzieningen, zodat mensen in nood snel passende zorg kunnen ontvangen.

3. Zorg voor uitvoerbare ouderenhuisvesting en ruimte voor ontmoeting

De ambitie voor meer geclusterde en zorggeschikte woningen voor ouderen vraagt om financiering die de werkelijke meerkosten dekt. Wij waarderen dat het kabinet hiervoor middelen beschikbaar stelt via de Stimuleringsregeling Zorggeschikte Woningen en de Stimuleringsregeling Ontmoetingsruimten Ouderenhuisvesting. Tegelijkertijd zien woningcorporaties dat de onrendabele top van veel projecten nog te groot blijft om de benodigde opschaling daadwerkelijk mogelijk te maken. Zet deze regelingen daarom niet alleen voort, maar verruim ze, zodat zij beter aansluiten bij de werkelijke meerkosten van zorggeschikte woningen en ontmoetingsruimten.

Mooie voorbeelden van ouderenhuisvesting met ruimte voor ontmoeting zijn de thuisplusflats (of vergelijkbare initiatieven) waarin ouderen samen wonen en elkaar ontmoeten en waar gemeenten de aanbesteding zodanig doen dat er nog maar 1 WMO-aanbieder in een complex is. Dit leidt tot grote bewonerstevredenheid, groeiende medewerkerstevredenheid bij de zorgaanbieder en de corporatie heeft er ook baat bij. Verruiming van de voorwaarden in de genoemde regelingen draagt bij aan de realisatie van meer deze mooie woonconcepten voor ouderen.

Wij vragen u deze punten bij de begrotingsbehandeling in te brengen en het kabinet te verzoeken de benodigde middelen en afspraken structureel en domeinoverstijgend te organiseren. Corporaties nemen hun verantwoordelijkheid voor wonen en leefbaarheid. Maar een leefbare buurt ontstaat alleen wanneer wonen, zorg, welzijn en veiligheid gezamenlijk worden georganiseerd. Dat vraagt niet alleen woningen, maar ook structurele investeringen in de mensen en voorzieningen die buurten sterk houden.

Mocht u vragen hebben, of nadere informatie willen, neemt u dan gerust contact op met mij of mijn collega Richard Bos (via r.bos@aedes.nl of tel. 06-51926072)

Met vriendelijke groet
Aedes vereniging van woningcorporaties

Liesbeth Spies
voorzitter